

บทความวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหา
ของความบกพร่องทางภาษาไทย ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5
An Analysis of Contexts. Causes and Guidelines for
Solving Problems Concerning Flaws in the Thai Language
of First Class Interval Students under the Office of
Khon Kaen Educational Service Area Zone 5

อรัญญา ศรีเคน¹
ดร.มนตรี อันทวัช²
รศ.สุรชา อมรพันธุ์³

บทคัดย่อ

การอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ทำให้เป็นปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นอย่างมาก เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญของการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการเขียนเป็นทักษะการแสดงออกที่สำคัญ การอ่านและการเขียนจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับพื้นฐานและระดับสูงขึ้นไป การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพแวดล้อม สาเหตุ และแนวทางการแก้ปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับความบกพร่องทางภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 กลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพัฒนาศึกษา(ชื่อสมมติ) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต สมุดจดบันทึก กล้องถ่ายรูป

¹ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม การวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ อาจารย์ ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เครื่องบันทึกเสียง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อนนักเรียน เพื่อนบ้านนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาระเบียบวิธีแบบสามเส้า และศึกษาภาคสนามโดยการสัมภาษณ์ สังเกต นำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมมาตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับความบกพร่องทางภาษาไทย ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านชุมชน ฐานะทางครอบครัวของประชาชนในชุมชนค่อนข้างยากจน บ้านเรือนอยู่อย่างแออัด ในชุมชนจะมีการเล่นการพนันเป็นประจำ สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน โรงเรียนขาดแหล่งเรียนรู้ที่เป็น การส่งเสริมด้านการอ่านและการเขียน ขาดสื่อการเรียนการสอน ขาดกิจกรรม โครงการ ที่ส่งเสริม ด้านการอ่าน การเขียน ห้องเรียนแสงสว่างไม่เพียงพอ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก สภาพโต๊ะเก้าอี้แก่ นักเรียนที่อยู่ชั้นบนส่งเสียงรบกวนชั้นล่างทำให้ไม่มีสมาธิในการเรียน สภาพแวดล้อมทางครอบครัว นักเรียนอยู่ในครอบครัวที่ไม่อบอุ่น พ่อแม่หย่าร้าง พ่อแม่ไปทำงานที่อื่นปล่อยให้เด็กเรียนอยู่กับ ญาติ สภาพบ้านเก่า ท่อดื่มน้ำ แออัด ฐานะทางครอบครัวยากจน

2. สาเหตุของความบกพร่องทางภาษาไทย สาเหตุจากครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนน้อย ครูผู้สอนทำงานหลายหน้าที่ มีภาระรับผิดชอบที่บ้าน ไม่เวลาสอนซ่อมเสริมนักเรียน ครูดู นักเรียนทำให้นักเรียนกลัวไม่กล้าถามครู ครูผู้สอนเน้นการสอนให้จับตามเนื้อหาในหนังสือเรียน ไม่เน้นการสอนที่เป็นการแก้ปัญหาให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อน สาเหตุจากผู้ปกครอง ผู้ปกครองไม่มี เวลาสอนการบ้านหรือหัดอ่านและเขียนให้กับนักเรียน ผู้ปกครองอ่านและเขียนไม่ได้หรือไม่คล่อง ไม่สามารถที่จะสอนอ่านและเขียนให้แก่เด็กนักเรียนในขณะที่อยู่ที่บ้านได้ สาเหตุจากนักเรียน นักเรียน ไม่เตรียมพร้อมในการเรียน ขาดอุปกรณ์การเรียน ไม่สนใจเรียน ชอบเล่นและคุยในเวลาเรียน ไม่มี สมาธิ เหม่อลอย ชอบมองออกนอกห้องเรียน สุขภาพไม่แข็งแรง อารมณ์ไม่ปกติ

3. แนวทางการแก้ปัญหาของความบกพร่องทางภาษาไทย ครูผู้สอนต้องจัดห้องเรียนให้มี บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนการสอน จัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่พร้อมและ เพียงพอกับนักเรียน ครูผู้สอนจะต้องทราบข้อมูลนักเรียนในด้านต่างๆ เพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์ ผู้เรียนถึงความสามารถ จุดเด่น จุดด้อยของนักเรียน ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความ สนใจของนักเรียน นำนักเรียนไปเรียนรู้อย่างแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ นอกห้องเรียน เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศใน การเรียนการสอน รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงสภาพ ความพร้อมของนักเรียน ควรมีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน เป็นประจำ นำสื่อเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ไม่ควรสอน เพื่อให้จับตามเนื้อหาในหนังสือเรียน ผู้ปกครองต้องสอนอ่านและเขียนให้กับนักเรียนขณะที่อยู่ที่ บ้านเป็นประจำ ให้ความสนใจกับพฤติกรรมความเป็นอยู่ของนักเรียน ให้ความรักและเอาใจใส่แก่

นักเรียน รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง นักเรียนต้องเตรียมพร้อมในการเรียน เตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ตั้งใจและสนใจในขณะที่ครูสอน มีสมาธิในการเรียน รักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง ทำจิตใจ อารมณ์ให้สดชื่นแจ่มใส

คำสำคัญ : สภาพแวดล้อม , สาเหตุ , แนวทางแก้ปัญหา , ความบกพร่องทางภาษาไทย

Abstract

Illiteracy can not caused problems involving organization of learning and teaching for teacher because reading is an important tool for seeking knowledge by oneself, while writing is an important skill in expressing oneself. This study aimed to examine contexts, causes and guidelines for solving problems involving flaws in Thai language in the aspects of reading and writing of first class interval students under the under the Office of Khon Kaen Educational Service Area Zone 5 using the qualitative research method. The focus group consisted of 12 Prathomsueksa (grades) 2 and 3 students at Phatthana Sueksa school (a supposed name).The instruments used in the study were an interview form and an observation form. Data were collected from field study. The collected data were checked using the triangulation technique. The study finding were then presented by means of a descriptive analysis.

The study findings were as follows :

1. The contexts involving flaws in Thai language included: In the community aspect the community people's family status was rather poor. House were crowded. Villagers gambled. In the school aspect, the school lacked learning resources , activities and projects, which could promote reading and writing and lacked instructional media. The classrooms did not have adequate light. Classroom doors and windows were broken. There was inconvenient ventilation. The lecture darks were old and damaged. The students upstairs made noises and disturbed the students downstairs. In the family aspect the students lived in unfriendly homes. Their parents worked in other places, leaving their children to stay with aged relatives. Their house were crowded, damaged with poor family status.

2. For the causes of the flaws in the Thai language from the teacher, they used limited instructional media, did not use technological media to help organize learning-teaching activities and did not have remedial teacher. The teacher often scolded their students; causing students not dare to ask questions. The teachers emphasized teaching the contents in textbooks to finish all the contents without emphasizing problem solving for weak students. In the parents aspects, they had work for their families. They had limited time for teaching their children about homework or reading and writing practices. The parents were illiterate or were not able to read or write fluently. In the students aspects, the students lacked learning materials, did not pay attention to learning fluently. In had no concentration. They did not have strong health with irregular emotions.

3. For guidelines for solving the problems of flaws in Thai language: The teachers must arrange the classrooms to have classroom climate to encourage learning and teaching must prepare instructional media with adequacy, must have information about strengths and weaknesses of each student, should use a variety teaching methods, should take students to learn at other learning resources. There should be regular remedial teaching and use technological media to help in organization of learning and teaching teachers. Teachers should have self-development with an emphasis on enabling students to read and write. Parents must teach reading and writing to their children while staying at home in regularity, and should give love and care for them. The students must prepare their learning materials and pay attention to their lessons as well as taking care of their health and making their emotions joyful.

Keywords : Environment. , Causes and ways to solve problems , Defect of the Thai language

กุ่มิหลั้ง

การอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสาร การประกอบอาชีพ การอยู่ในสังคม และการศึกษาของมนุษย์ ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญมากและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนแสวงหาสรรพวิทยาต่าง ๆ เพื่อความบันเทิงใจ และการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่าน มีอัตราเร็วในการอ่านสูง ย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูด การเขียนได้

เป็นอย่างดี หากนักเรียนที่มีพื้นฐานในการอ่านดีแล้ว ย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี และการเขียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่นนักเรียนใช้การเขียนบันทึกความรู้ ทำแบบฝึกหัดและตอบข้อสอบบุคคลทั่วไปใช้เขียนจดหมาย ทำสัญญาพินัยกรรมและคำประกัน แพทย์ใช้บันทึกประวัติคนไข้และเขียนใบสั่งยา เป็นต้น นอกจากนี้มนุษย์ยังใช้การเขียนเพื่อบันทึกประสบการณ์ของตนเองเสนอต่อผู้อ่าน โดยบันทึกเรื่องราวที่ได้จากประสบการณ์และถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดในเรื่องที่ผู้เขียนเกิดความประทับใจ เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาทำให้รู้ถึงความสามารถของผู้เขียน และนอกจากนี้ การเรียนทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังและอ่าน ช่วยพัฒนาความสามารถและบุคลิกภาพส่วนบุคคล ให้มีความเชื่อมั่นในตนเองในการแสดงความรู้สึก และเป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมอีกด้วย การอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ทำให้เป็นปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นอย่างมาก เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญของการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการเขียนเป็นทักษะการแสดงออกที่สำคัญ ในการเรียนการสอนทุกวิชาต้องอาศัยการเขียนเพื่อบันทึก เพื่อบรรยายถ้อยคำของครู ของเพื่อน หรือย่อสิ่งที่ได้ยินได้ฟังเพื่อเขียนตอบปัญหาต่าง ๆ การอ่านและการเขียนจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับพื้นฐานและระดับสูงขึ้นไป

จากแนวคิดที่กล่าวมา ชี้ให้เห็นว่าการอ่านและการเขียนมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน จะส่งผลให้มีปัญหาต่อการเรียนการสอนในทุกวิชา ดังนั้นในฐานะที่ผู้วิจัยมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพแวดล้อม สาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหา ของความบกพร่องทางภาษาไทย ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ผลการศึกษาจะเป็นข้อเสนอแนะสำหรับครู ผู้บริหาร ผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ในการหาทางแก้ปัญหาความบกพร่องทางภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียน ของนักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุของความบกพร่องทางภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาของความบกพร่องทางภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

วิธีการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนพัฒนาศึกษา

(ชื่อสมมติ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปีการศึกษา 2551 ที่มีความบกพร่องทางภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียน จำนวน 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต สมุดจดบันทึก กล้องถ่ายรูป เครื่องบันทึกเสียง

ผลการวิจัย

1. สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับความบกพร่องทางภาษาไทย สภาพแวดล้อมด้านชุมชน ฐานะทางครอบครัวของประชาชนในชุมชนค่อนข้างยากจน บ้านเรือนอยู่อย่างแออัด ในชุมชนจะมีการเล่นการพนันเป็นประจำ สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน โรงเรียนขาดแหล่งเรียนรู้ที่เป็นการศึกษา ส่งเสริมด้านการอ่านและการเขียน แหล่งเรียนรู้ไม่หลากหลาย ขาดสื่อการเรียนการสอน ขาดกิจกรรม โครงการ ที่ส่งเสริมด้านการอ่านการเขียน สภาพแวดล้อมในห้องเรียน แสงสว่างไม่เพียงพอ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก สภาพโต๊ะเก้าอี้เก่า นักเรียนที่อยู่ชั้นบนส่งเสียงรบกวนชั้นล่าง ทำให้ไม่มีสมาธิในการเรียน สภาพแวดล้อมทางครอบครัว นักเรียนอยู่ในครอบครัวที่ไม่อบอุ่น พ่อแม่หย่าร้าง พ่อแม่ไปทำงานที่อื่นปล่อยให้เด็กเรียนอยู่กับญาติ สภาพบ้านเก่า ทรุดโทรม แออัด ฐานะทางครอบครัว

2. สาเหตุของความบกพร่องทางภาษาไทย ด้านครูผู้สอน ใช้สื่อการเรียนการสอนน้อย ไม่นำสื่อเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนทำงานหลายหน้าที่ มีภาระรับผิดชอบทางบ้าน หลังเลิกเรียนจะรีบกลับบ้านไม่มีเวลาสอนซ่อมเสริม ไม่แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับครูคนอื่น ครูผู้สอนดูทำให้นักเรียนไม่กล้าถามเมื่อมีปัญหา ครูผู้สอนเน้นการสอนให้จับตามเนื้อหาในหนังสือเรียน ไม่เน้นการสอนที่เป็นการแก้ปัญหาให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อน ด้านผู้ปกครองนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนไม่มีเวลาดูแลนักเรียน ไม่มีเวลาสอนการบ้านหรือหัดอ่านและเขียนให้กับนักเรียน ผู้ปกครองอ่านและเขียนไม่ได้หรือไม่คล่อง ไม่สามารถที่จะสอนอ่านและเขียนให้แก่เด็กเรียนในขณะที่อยู่ที่บ้านได้ ผู้ปกครองให้ความสำคัญเรื่องความเป็นอยู่ ฐานะทางครอบครัวมากกว่าเรื่องการเรียนของนักเรียนด้านนักเรียน ด้านนักเรียน นักเรียนไม่เตรียมพร้อมในการเรียน ขาดอุปกรณ์การเรียน ไม่สนใจเรียน ชอบเล่นและคุยในเวลาเรียน ไม่มีสมาธิ เหม่อลอย ชอบมองออกนอกห้องเรียน สุขภาพไม่แข็งแรง อารมณ์ไม่ปกติ

3. แนวทางการแก้ปัญหาของความบกพร่องทางภาษาไทย ครูผู้สอนควรจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีความสุขในขณะที่เรียน จัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน จัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่พร้อมและเพียงพอแก่นักเรียน ครูผู้สอนจะต้องทราบจุดเด่น จุดด้อยของนักเรียน ให้ความสนใจนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนให้มาก ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของ

นักเรียน นำนักเรียนไปเรียนรู้อย่างแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ นอกห้องเรียน เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียน การสอน รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ควรมีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการ อ่านและการเขียนเป็นประจำ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ไม่ควรสอนเพื่อให้จับตามเนื้อหาในหนังสือเรียน ผู้ปกครอง ควรสอนอ่านและเขียนให้กับนักเรียนขณะที่อยู่ที่บ้านเป็นประจำ ให้ความสนใจกับ พฤติกรรมความเป็นอยู่ของนักเรียน ให้ความรักละเอียดใส่แก่นักเรียน นักเรียน ต้องเตรียมพร้อม ในการเรียน เตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ตั้งใจและสนใจในขณะที่ครูสอน มีสมาธิในการเรียน รักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง ทำจิตใจ อารมณ์ให้สดชื่นแจ่มใส

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพแวดล้อมของความบกพร่องทางภาษาไทย ได้แก่ สภาพแวดล้อมของชุมชน สภาพแวดล้อมที่โรงเรียน บรรยากาศภายในห้องเรียน สภาพแวดล้อมทางบ้าน สอดคล้องกับ สอดคล้องกับ ทศพล สังข์ทิตนุ (2533 : 53) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางบ้าน และสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านและสภาพแวดล้อมทาง โรงเรียนสภาพที่อยู่อาศัย การส่งเสริมการเรียนรู้ภายในครอบครัว สภาพภายในโรงเรียน คุณภาพ การสอนของครู บรรยากาศในชั้นเรียนและกิจกรรมนอกชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

2. สาเหตุของความบกพร่องทางภาษาไทย มีสาเหตุจากครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน และ ตัวนักเรียน สอดคล้องกับ โสภณ โปธินันท์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการสังเคราะห์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ด้านองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนได้แก่ องค์ประกอบด้าน ตัวผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง โรงเรียนและสภาพท้องถิ่น ครูขาดแคลนสื่อการ เรียนการสอน

3. แนวทางการแก้ปัญหาของความบกพร่องทางภาษาไทย ครูผู้สอนต้อง ใช้วิธีการสอนที่ หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ผู้ปกครองต้องสอนอ่านและเขียนให้กับนักเรียน ขณะที่อยู่ที่บ้านเป็นประจำ นักเรียนต้องเตรียมพร้อมในการเรียน เตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ตั้งใจและสนใจในขณะที่ครูสอน มีสมาธิในการเรียน รักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง ทำจิตใจ อารมณ์ให้สดชื่นแจ่มใส